

Forfatter: Jacobsen, Jørgen-Frantz

Titel: Udrag fra Nordiske Kroniker

Citation: Jacobsen, Jørgen-Frantz: "Nordiske Kroniker", i Jacobsen, Jørgen-Frantz: *Nordiske Kroniker*, 1943, s. 155. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-jacobjf_02-shoot-idm139956847978992/facsimile.pdf (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Nordiske Kroniker

Jakob Jakobsens Værk var en helt igennem nordisk Gerning. Det faldt som en Selvfølge, at han skrev sine shetlandske Afhandlinger paa Dansk. Han understøttedes ogsaa af den danske Stat, havde sin Bolig i København og tilhørte i enhver Henseende dansk Videnskab. Den store Interesse, som hans Arbejde mødte i Skotland og England, kastede derfor ogsaa Glans over Danmark. Fra Aberdeen modtog han i Foraaret 1914 en Kaldelse til at holde regelmæssige Forelæsninger ved Universitetet der, men Verdenskrigen hindrede Virkeliggørelsen af denne Plan, og da Vaabenstilstanden blev sluttet, var Dr. Jakobsen død — 13. August 1918 — kun 54 Aar gammel.

Han kunde endnu have udrettet store Ting. Hans Lærdom var overordentlig omfattende. Under den store dansk-norske Tvist i 1911 om Vikingetogene til Normandiet sagde Dr. Jakobsen et meget vægtigt Ord — som i øvrigt faldt ud til Gunst for de danske Synspunkter. Det færøske Sprog kendte han som ingen anden. Det havde været hans Hensigt at skrive en færøsk Ordbog. Det naaede han ikke. Han naaede heller ikke at tage det nordiske Sprog paa Orkneyøerne op til grundig Behandling. Mest tragisk var det maa-ske, at han end ikke saa Afslutningen paa sit store shetlandske Værk. Den etymologiske Ordbog var ikke helt færdig, og dens meget betydningsfulde Indledning var endnu uskrevet, da han døde. Han fik heller ikke, som det var hans Hensigt, udgivet sine Hovedværker i engelsk Oversættelse.

Først Aaret 1936 har bragt den Afslutning paa hans shetlandske Gerning, som han selv ønskede. Den direkte Anledning til denne Artikels Fremkomst er en Bog, som i Efteraaret udkom i London, nemlig Jakob Jakobsen: *The Place-Names of Shetland* (i København hos Prior). Det er den engelske Oversættelse af „Stednavnene“, der hermed foreligger som selvstændig Bog. Men dette er kun Slutstenen i en Række af Publikationer. Forud er det store Arbejde gaaet med Fuldførelsen af den etymologiske Ordbog, først paa Dansk og saa paa Engelsk. Den danske Udgave afsluttedes 1921 og var da forsynet med en udførlig Indledning, som med stort

Besvær var blevet udarbejdet paa Grundlag af Dr. Jakobsens omfattende efterladte Optegnelser. Den engelske Udgave fulgte i 2 Bind 1928—32, forsynet med en yderligere udvidet Indledning.

Jakob Jakobsens store Værk er hermed blevet tilgængeligt for alle Verdens Sprogforskere. Æren for, at dette er sket, tilkommer hans Søster, Fru Anna Horsbøl, der personlig har oversat, kompletteret, udgivet og bekostet de engelske Udgaver af Broderens Bøger. Hvilken Betydning man fra angelsaksisk Side har tillagt dette hendes Arbejde, fremgaar af den Omstændighed, at tre fremragende engelske Lærde, Professor Sir William A. Graigie, Oxford, Professor George Watson, Chikago, og den orknøske Forsker, Dr. Hugh Marwick, alle har læst Korrektur og bistaaet med Udgivelsen. Fra dansk Side har man al Grund til Glæde over den store Sejr, som hermed er vundet for et Stykke dansk Videnskab. Herefter vil ingen Forsker i hele Verden kunne skildre Shetlands nordiske Fortid uden samtidig at nævne Jakob Jakobsens Navn.